

MİRYAKEFALON SAVAŞI

Sonradan fethedilen bir toprağın, Türk halkı tarafından "vatan" olarak algılanması

İki ordu arasında yapılan Malazgirt Savaşını (1071) kazanan Türklerin Anadolu'ya fırtına gibi girdiklerini ve 1078 yılında İznik'e ulaşarak burasını kendilerine başkent yaptıklarını biliyoruz. Ancak güçlü Haçlı Seferleri ile buradan Batı Anadolu'nun doğusuna sürüldüler. Ama, Haçlılara karşı yaptıkları cansiperane mücadelelerin sonunda Anadolu'da kalmayı başardılar. Haçlıların, Kudüs'ü almalarından sonra Anadolu'yu düşünmemeleri ve Bizanslıların da denetimsiz Haçlı kalabalıklarının fenalıklarından korkarak yeniden yardım isteyememeleri de Türklerin lehine oldu. Ayrıca Anadolu'yu geçmek zorunda kalan Haçlı ordularının çok fazla zayıat vermeleri de, komutanlarının güzergâhlarını değiştirmelerine yol açtı.

Haçlıların Anadolu üzerinden Kudüs'e gitmemelerinin sonucunda Türkler bir süre sonra, II. Kılıç Aslan'ın akıllı politikalarının da etkisiyle tekrar toparlanmaya başladılar. Bu durumu gözleyen Bizans İmparatoru Manuel Komnenos, bazı Avrupalılardan da destek alarak yeniden güçlü bir ordu oluşturdu. Türklere sıkı bir darbe vurarak Anadolu'dan atmak gerektiğini düşündü. Bugünkü Yalvaç-Kumdanlı ile Emir Dağları arasına geldiklerinde bölgedeki Türk halkının ellerine ne geçirdilerse Bizans ordusuna saldırdıklarını gördüler. Elllerinde bir şey olmayan yaşlıların ise, askerlerin atlarının ayaklarını tutmaya çalışarak onları düşürmeye uğraştıklarına şahit oldular. Bu olaylara o kadar hayret ettiler ki, İmparatorun İngiltere kralına gönderdiği mektupta bundan bahsedildi.

1176 yılının sonbaharında, o günkü adıyla Miryakefalon bölgesinde halkın yaptığı bu engellemeden hemen sonra, Gelendost tarafından gelen Kılıç Aslan'ın ordusu yetiştii ve Bizanslıları geçidin çıkışında yendi. Eğer halk, Bizans askerlerini oyalamasaydı, belki de Türk ordusu onları geçitte yakalayamayacaktı.

Bizanslıların yenilmelerinde önemli bir sebep de, ordularını geçide sokmalarındır. Bizanslı komutanlar belki de halkın bu mücadelesini yanlış yorumladılar. Türk ordusunun kendilerinden korktuğu için halkı öne sürdüğünü, ya da halkın kendi başına çaresiz kaldığını düşündüler. Kendilerinden emin bir şekilde tereddüt etmeden geçide girdiler. Ama geçitten çıkamadılar.

Sadece iki ordunun karşılaştığı Malazgirt Savaşı, Türklerin Anadolu'nun kapısının kilidini açtıkları bir savaş kabul edilirse, bu olay da Anadolu'nun tapusunu aldıkları bir savaş olmuştur. **Bu savaşın en önemli tarafı, bölge halkının kendiliğinden savaşa katılmış olmasıdır.** Bu katılım, halkın artık Anadolu'yu "vatan" olarak gördüklerini gösterir. Halkta oluşan bu anlayış, bu savaşı Malazgirt Savaşından daha önemli hale getirmektedir. Çünkü Türkler, Malazgirt'te yenilselerdi bile, yüzleri Batıya dönük olduğundan kısa süre sonra yeni bir ordu kurar ve yine yenerlerdi. Miryakefalon savaşından sonra Bizanslılar tekrar güçlü bir ordu oluşturamadılar. İstanbul'un fethine kadar Türklerle aralarında bu çapta bir savaş olmadı.

Türklerin geldiği tarafa Gelendost adı verildi. Bütün bölgeye Has Oğuz boyu yerleştirildi. Bu yörelerdeki Hıristiyan halk da tutunamayarak bölgeyi terketti. Bu topraklar bir daha hiç düşman askeri ve işgal görmedi. Bu bölgede halen çok sayıda mezar, türbe ve yadır vardır. Selçukluların yıkılışından sonra bölgede Hamitoğulları Beyliği kuruldu. Diğer kurulan Türk beylikleri güçlenen Osmanlı Devletine karşı savaşarak mücadele ettiler. Ama, bir tek bu beylik savaşmadan 80.000 altın karşılığında Osmanlılara katıldı(1374). Osmanlılar, savaşarak aldıkları Türk beyliklerinin halkının ileride baş kaldırmalarından çekindikleri için onları başka bölgelere göndererek yerlerine yeni halk kitlelerini yerleştiriyorlardı. Hamitoğulları savaşmadığı için bu bölgede böyle bir uygulama yapılmadı. Böylece bölge halkı Has Oğuzlar olarak devam etti.

Anadolu, Kavimler göçünden sonra yerleşilerek vatan yapılan ve günümüze kadar bu konumunu koruyan keşifler öncesinin ender topraklardandır.

Yazıların bütün hakları *İsmail Hakkı Küpçü* ye aittir

www.ihkupcu.com